ANUL VII. — Nr. 1860. 10 BANI EXEMPLARUL MARȚI 13 SEPTEMVRIE 1883.

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:
In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
In Districte: „ 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
In streinătate: „ 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunciuri și Reclame a se adresa:
In România: La administrațiune, *Tipografia Stefan Mihăilescu*, Strada Covaci, Nr. 14 și la corespondenții ziarului din județe.
In Paris: La *Société Havas*, place de la Bourse, 8.
In Viena: La *Heinrich Schalek*, I, Wollzeile, 12, Biuroul Central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Hamburg: La *Adolf Steiner*, Gänsemarkt, No. 58, Biuroul de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE:
Linia mică pe pag. IV 30 bani. | Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. | Scrisorile nefrancate se refusă
Articoli nepublicați nu se inapoiază.
Pentru inserții și reclame, redațiunea nu este responsabilă.

Prim-Redactor: STEF. C. MICHAILESCU.

STIRI TELEGRAFICE
din ziarele streine.

Warșovia, 20 Septemvrie.

Autoritățile militare de aicĭ aŭ primit ordin de suprimarea manevrelor celor marĭ, ce era să se țină in luna aceasta. Generarul Gurko, guvernorul general al Poloniei, se ocupă cu chestiunĭ strategice, și a plecat la Petrokoff și Konsk, unde, in cas de rĕsboiŭ, se va stabili cartierul general.

Inspectorul școlar general, Apuchtin, a indepărtat din gimnasiĭ și licee pe toțĭ acei profesorĭ, carĭ după părerea lui n'aŭ rusificat cu toată energia cerută pe școlariĭ lor polonĭ.

De câte-va zile o știre deprimătoare s'a lățit prin oraș, că s'ar fi compus o listă secretă in care s'ar fi trecut toate acele persoane, *care in casul unuĭ rĕsboiŭ vor fi depărtați in lăuntrul imperiuluĭ.*

Garnisoanele din Polonia se vor întări cu alte forțe. In Octombre va sosi din Kasan corpul al XV-lea de armată și va staționa in guvernămêntul Lublinuluĭ. Acest corp se va disloca, statulmajor va rĕmânea in Zamosk, regimentele și baterile se vor inpărți in satele și orașele: Hrubiesow, Zamosk, Tomasow, Bilgoraĭ, Janow, Krzesow, Jozefow, Grabowiez, Krasnitar, Jzbita, Tornograd, Goraj, Lastaw, Cinița, Labuniț, Labunki, Szczbrzsyn și Turobin.

Corpul al XIV-lea se va dirige spre Lublin. Concentrarea a douĕ corpurĭ de armată in guvernămêntul Lubinuluĭ insemnează, că intre rîul Bug și Vistula Rusia se pregătește de o acțiune rĕsboinică. In această parte a Poloniei terenul e uscat și accidentat, din care causă inlesnește in mod considerabil o invasiune grabnică in Galția, cucerirea județelor până la rîul San și inaintarea până la Lemberg. De la Tomasow și până la Lemberg, cale de 12½ miluri, o armată rusească poate s'o străbată in 48 de ore.

Avênd să sosiască la Lublin al XV-lea corp, se fac marĭ pregătirĭ de inquartirare. S'a publicat licitațiune pentru 36 de miĭ. de paturĭ militare, pentru lazaretele de rĕsboiŭ s'a comandat câte 100 de paturĭ maĭ mult; spitalelor civile și militare s'a dat ordin pentru adăogirea unuĭ numĕr anumit de paturĭ.

Generarul Gurko a plecat să inspecteze atât fortărețele cât și liniile ferate Warșovia-Viena, Warșovia-Bromberg, linia Vistuleĭ și cea care pleacă de la Dobrova la Iwanograd, ce acum se construește. Primele treĭ linii vor avea să transporte 2,400,000 de puțĭ de cărbunĭ.

Ziarul luĭ Katkoff relatează că ministerul de rĕsboiŭ inființează magazine de proviant in Wilno, Minsk, Chiew, Nowogeorgiersk și Jwangrad. Ministeriul a și pus la dispositiune pentru acest scop 1½ milon de ruble.

Sofia, 22 Septemvrie.

Numirea generaruluĭ rus Lessovay ministru de rĕsboiŭ, insemnează că relațiunile Bulgarieĭ cu Rusia nu s'aŭ alterat, cu toate cele petrecute in timpul din urmă.

Copenhaga, 20 Septemvrie.

In privința plecării iluștrilor oaspețĭ aĭ Curțiĭ regale nu se știe nimic. Ba se sună că vor maĭ veni și alțiĭ, intre carĭ principele de Wales, al căruĭ cel maĭ mare fiŭ se află de la 18 l. c. in Fredensborg.

Perechea regală din Grecia se așteaptă la Viena, in decursul sĕptămâneĭ viitoare. Nu se atribue nicĭ un scop politic călătorieĭ, saŭ maĭ bine zis escursiuniĭ, ce a intreprins'o Gladstone la Kopenhaga impreună cu familia sa și poetul Tennyson, amicul sĕŭ.

Se desminte categoric știrea că impĕratul Alessandru III ar mijloci o impăcare intre ducele de Cumberland și casa regală prusacă.

Petersburg, 20 Septemvrie.

După cum se aude din isvor autentic, nu va fi nicĭ o intrevedere la Tilsit intre impĕratul Germanieĭ și al Rusieĭ. Țarul Alexandru va rĕmânea in străinătate maĭ mult timp de cât proectase la inceput. Una din causele carĭ l'a silit să'și prelungiască terminul petrecerii sale peste granițe, se zice că ar fi fierberea ce se observă in societatea rusă, maĭ cu seamă in junimea studioasă. Se vorbește de câte-va arestărĭ ce s'ar fi făcut pe sub ascuns.

Serviciul Telegrafic al „Românieĭ Libere"

22 Septembrie — 3 ore seara.

Londra, 22 Septemvrie.

„The Standard„ află că respunsul Chineĭ la propunerile franceze e intârziat printr'o revoluție de palat ce a izbucnit la Pekin, revoluție care e sprijinită prin demonstrațiĭ populare cerând abdicarea Imperătesei Regente in favoarea Principelui Toun, unchiul Impĕratuluĭ.

Viena, 22 Septemvrie.

„Fremdenblatt" declară cu totul false toate aserțiunile publicate in „Gazeta diplomatică" asupra pretinselor regulărĭ incheiate la Salzburg intre Principele de Bismarck și Comtele Kalnoky, publicație a căreĭ tendință d'a provoca o neințelegere intre Austria și Italia e vĕzută cu claritate.

Homburg, 22 Septemvrie.

Erĭ, la plânzul de la curte, Impĕratul Wilhelm ridică un toast oaspeților sĕĭ incoronațĭ: Regiĭ Saxonieĭ, Ispanieĭ și Serbieĭ. Regele Alphons, respunzând, Impĕratuluĭ, esprimă o mare bucurie, că a avut ocasia d'a recunoaște armata germană. El terminĕ ridicând un toast Impĕratuluĭ Wilhelm și armateĭ germane.

23 Septemvre—9 ore dimineața.

Paris, 22 Septemvrie.

Dl. Lavertujon, consul general al Franciei la Neapole, e numit delegat al comisiuneĭ europene din Galațĭ spre inlocuirea dluĭ Barrère.

Legațiunea Chineĭ la Paris desminte noutatea din „Standard" anunțând că o revoluție de palat a izbucnit la Pekin.

Homburg, 22 Septemvrie.

Manevrele militare aŭ fost astăzĭ prea strălucite. Impĕratul, Impĕrăteasa, Regiĭ Saxonieĭ, Ispanieĭ și Serbieĭ și toțĭ principiĭ asistaŭ.

Roma, 22 Septemvrie.

Toate Puterile aŭ primit propunerea Italieĭ tinzând la intrunirea uneĭ conferințe la Roma spre a fixa regulele unuĭ Cod sanitar internațional. Conferința se va intruni in Noembrie. D. Mancini, ministru al afacerilor străine, va trimite in curănd o circulară de acest resultat.

„Ziarul Rom i" anunță că greutățile privitoare la aplicarea legeĭ eclisiastice in eparchiele Coloniei, Posenuluĭ, Limburguluĭ și Munsteruluĭ, se găsesc inlăturate prin numirea de delegațĭ episcopali insărcinațĭ d'a cere scutirea pentru preoțiĭ acestor patru dioceseĭ.

(Havas)

A se vedea ultime sciriĭ pe pag. III-a.

Bucurescĭ, 12 Septemvrie.

In grele vremurĭ am maĭ intrat.

Maĭ toate națiunile par aș fi uitat de interesele lor interne, pentru a privi incruciala iețelor de alianțe ce diplomațiĭ intind pe întrecute de la o margine la alta a svăpăiatuluĭ nostru continent.

Aci se ațintă acum toată pĕtrunderea lumeĭ cugetătoare, să ghicească impletitura acesteĭ rețele de intovărășirĭ resboinice, și să tălcuiască, maĭ mult saŭ maĭ puțin norocit, cuvintele ce-aŭ schimbat intre dînșiĭ luceaferiĭ politiceĭ de azĭ.

Popoarele insă carĭ sunt departe pe cărarea civilisațiuneĭ, carĭ și-aŭ asigurat, pe baze temeinice, gospodăria și producțiunea lor națională, carĭ sunt intru tot bine organisate — acelea își pot permite să'și cheltuiască vremea, privind cum se pregătesce furtuna, saŭ suflând ele inși-le asupra valurilor deja agitate, ca să poată pescui maĭ iute interesle ce urmăresc.

De noĭ e insă rĕŭ.

Dacă n'am voi să ne ingrijim, pentru un moment, de sacrificiile ce ne va fi scris să facem in ziua când impărățiile se vor hotărî să 'și ia sânge, — tot e pagubă, nesocotit de mare pentru noĭ, neliniștea aceasta de care Europa este cuprinsă, pacea aceasta bolnăvicioasă aĭ cărei-a fiorĭ și aprinderĭ ni se comunică din nefericire, maĭ intensiv de cât orĭ unde, ca să ne paraliseze activitatea desvoltării noastre interne, atât de necesară uneĭ țĕrĭ ce-a 'ntârziat mult cu intemeiarea uneĭ reale civilisațiunĭ.

Pĕcatul cel mare e că atât vremea cât și dorințele ne-aŭ prins nepregătițĭ.

Inainte de-fi voit, saŭ de-a fi fost impinșĭ, să intrăm in hora periculoasă a diplomațieĭ inalte, ca să punem și noĭ umĕrul la viitoarea intocmire a Europeĭ, — nouĕ ne-ar fi trebuit, inainte de aceste onoruri nesigure, vre-o douĕ-zecĭ de anĭ de liniște perfectă, după proclamarea independențiĭ și a urcării noastre la Regat, ca să putem prospera sub toate raporturile, ca să ne maĭ intărim economicește, ca să maĭ ajungem nivelul culturiĭ timpuluĭ, ca să grămădim, in fine, destule forțe, materiale și morale, pentru ca ele să ne fi servit maĭ cu folos și in mod maĭ positiv in momente de grave incercărĭ, cum sunt de pildă acelea pe carĭ le străbatem acum.

Alt-fel am fi vorbit atuncĭ.

Impr jurările ne-aŭ luat insă prea repede, și oameniĭ noștri de Stat neaŭ maĭ dat și eĭ brâncĭ, prin ambițiunea poate de-a fi alăturĭ cu somitățile epociĭ, — ne-aŭ inbrâncit și eĭ, zicem, către roata marelor evenimente.

*

E foarte secundar insă, bine ințeles, să s im ce și cum ar fi fost bine pentru noĭ, ca să putem prospera după cum am fi dorit.

Cestiunea este ce facem acum, și cum vom urma de-aci inainte cu sistemul nostru de guvernămênt, spre a nu maĭ fi siliți să regretăm timpul pierdut.

Tocmaĭ azĭ este credem priincios, să aducem vorba despre modul cum am girat și girăm interesele noastre publice, căcĭ nicĭ o dată nu vede omul maĭ bine câte 'lipsesc și de câte nu s'a ingrijit, de cât atuncĭ când e chiemat să dovediască puterile și priceperea sa. Și dacă alianță esistă, precum se vorbesce, apoĭ aci, in ajutorul acesta ce ni se cere, avem să probăm cât suntem de tarĭ și cât am prevĕzut.

In asemenea momente in adevĕr aĭ trebuință de tot. Atuncĭ vezĭ limpede câțĭ generalĭ capabilĭ aĭ, câțĭ ingineri de nădejde, câțĭ agenți activĭ și pricepuțĭ aĭ in administrațiune, câțĭ conducĕtorĭ luminați și neobosițiĭ in mișcarea trenurilor; atuncĭ vezĭ câte șosele aĭ, câte proviziuni, câțĭ banĭ aĭ economisit in pungă, câte tunurĭ și câte regimente se pot pune pe picior de resbel.

Cine din vreme nu se sărguesce să aibă toate acestea in păr, aceluia nu i e permis să joace joc mare, saŭ dacă se incumetézĭ să invărtéscă așa partidă, apoĭ incercă marea cu degetul, saŭ joacă la noroc, și norocul este cum 'l face omul.

Până să vie dar lucrul la adică, e cestiune de viață și de viitor, să profităm de trista esperiență a trecutuluĭ, in care, cată s'o mărturisim sincer, n'am lucrat maĭ nimic serios, și să ne punem, cel puțin de-acĭ in colo cu pieptu la muncă, spre-a căștiga timp și puterĭ.

*

Prin ideia divisiuniĭ Statuluĭ in ministere saŭ departamente se va fi urmărit de sigur scopul divisiuniĭ „travaliuluĭ", impărțirea de sarcinĭ, cum am zice maĭ crestinesce, ca fie-ce ramură de administrațiune, fie-ce instituțiune să propășiască maĭ repede și maĭ lesnicios.

La noĭ e insă numaĭ de formă această impărțire de activitățĭ.

Toțĭ ministriĭ, toțĭ secretariĭ, toțĭ prefecțiĭ, și până și generariĭ, nu fac, după cum am zis'o și cu altă ocasiune, de cât unul și același lucru. Politică de partid.

Aci intră tot.

Alegerile, numirile in funcțiunĭ, nepotismul, inaintările in grade, intreprinderile publice, impărțite după cumetrie, judecățile cu nasul de ceară, diplomația inaltă, ca să vadă cine dictează in Europa și cu cine se dă liderul saŭ premierul.

In această invălmășială de preocupărĭ de plapomă, carĭ falsifică viața de Stat, toate interesele publice lăncezesc, saŭ daŭ inapoĭ.

Așa ne pomenim că, după zecimĭ de anĭ, n'am dat pe nică-erĭ inainte, cu toată divisiunea de travaliŭ a departamentelor, cu toată complicațiunea aparatuluĭ guvernamental, a cărui greutate apasă pe umerii națiuniĭ, fără să'ĭ aducă nicĭ umbră de nouĭ puterĭ.

Așa se esplică cum, in ceasul când punem căciula jos, ca bunióră astăzĭ, vedem că administrațiune nu e, că se omoară oameniĭ ziua namiaza mare și sub nasul justițieĭ; că ne lipsesc școliĭ ca lumea, și carĭ să corespundă trebuinților simțite ale națiuniĭ; că agricultura scade, in loc ca timpul s'o ridice, potrivit progreselor cultureĭ; că ne rĕmân soldațiĭ nemâncațĭ, chiar când ne jucăm de-a bătăliă; că poporul de la sate se usucă de viŭ...

Bună va fi fără indoială și politica alianțelor, maĭ cu seamă dacă o nemerescĭ bine, dar să nu umblăm insă numaĭ cu nasul in vînt, căcĭ ușor se poate intâmpla să ni'l rupem, de n'om lua seama să călcăm sănătos.

Și cam rĕŭ am umblat, de douĕzecĭ de anĭ incoa, căcĭ n'am păsit sănătos.

Să vedem dacă, de-o dată cu ideile sale de inaltă diplomație, d. Brătianu, revenind la cărmă, va aduce cu sine și imensa energie ce reclamă sdruncinatul nostru Stat, spre a fi pus pe calea uneĭ activităț maĭ roditoare.

CRONICA ZILEI

D. ministru Câmpineanu a fost ierĭ la Sinaia și a lucrat cu M. S. Regele.

D. P. Mavrogheni, ministru plenipotențiar la Constantinopol, intorcându-se de la băĭ a sosit in Bucurescĭ, unde alaltăierĭ a avut o intrevedere cu d. Sturdza, ministru de externe.

După ce se va presenta și la Sinaia, d. Mavrogheni va pleca la postul d-sale.

D. Prim-ministru I. C. Brătianu intârziind cu plecarea de la Aix-les-Bains, a ajuns numaĭ ierĭ in Viena. La Bucurescĭ, se crede, că va sosi pe Mercurea saŭ Joia viitoare. Așa dar i rĕmâne destulă vreme de vorbit la Viena.

Sâmbătă la 5 ore p. m. s'a ținut de către ministriĭ aflați in capitală un consiliŭ ministerial sub presedința d-luĭ D. Sturdza.

Printre cestiunile aflate la ordinea zileĭ, cea maĭ ardentă in acea ședință, se pare a fi fost resultatul noueĭ anchete de la Berdenĭ.

Credem că până in cele din urmă, in această afacere se va da la iveala tot adevĕrul.

Persoanele care compun juriul concursuriloŕ agricole și industriale anul acesta in județul Vâlcea, sunt alesĭ de județ, dd. Ioan Oprescu, Scarlat Călinescu, Căpitan Tetoianu, Ioan C. Angelescu și Ghiță Ilescu; iar din partea ministeruluĭ sunt: dd. locotenent-colonel Ivanovicĭ, P. S. S. părintele episcop Iosef Bobulescu, Dimitrie Bălăceanu, Petre Olănescu și Nicolae Iancovescu.

Dintre membriĭ concursurilor agricole și industriale din județul Tutova, demisionând Ioan Popescu, s'a confirmat in locul sĕŭ d. Lupu C. Costache.

Deschiderea expositiuniĭ Cooperatorilor fixată pe ziua de 15 corent, din cauze de aranjament s'a amânat cu treĭ zile; ast-fel ea se va deschide la 18 din această lună, dacă nu se va maĭ ivi vr'o piedecă neprevĕzută.

Procesul agresorilor d-luĭ C. Radu din Bacăŭ, e fixat pe ziua de 20 ale curenteĭ, după cum arată d-sa prin o scrisoare adresată ziaruluĭ „Curierul Capitaleĭ".

Archiepiscopul catolic, mgr. Paoli, a plecat Sâmbătă la Craiova.

Procesul Brănișteanu-Stătescu din Tulcea, s'a terminat intr'un mod cu totul neașteptat. Tribunalul a condamnat pe adversarul prefectuluĭ la o lună de inchisoare.

Vom reveni.

D. primar al capitaleĭ a insărcinat pe d. architect Săvulescu cu indeplinirea provisorie a funcțiuneĭ de inginer șef.

D. colonel Dimitrescu Maican s'a intors din misiunea ce a avut in străinătate. Alaltă-ierĭ a fost la Sinaia spre a informa și pe M. S. Regele despre resultatul misiuneĭ.

Tribunalul comercial de Ilfov, a pronunțat a-l'altă-ierĭ sentința sa in procesul dintre d. N. Chirilov și comitetul Burseĭ.

Admițând escepțiunea de necompetință invocată de apărătorii comitetuluĭ Burseĭ, tribunalul, cu escepțiune de un membru, s'a declarat necompetinte de-a judeca această afacere.

Suntem informați că d. Chirilov va face recurs contra acesteĭ sentințe.

Cetim in „Curierul financiar:

„Traficul linielor ferate române intrunite presintă o situațiune satisfăcĕtoare. Incasările provisoriĭ s'aŭ ridicat in adevĕr in August la 1,958,857.10 leĭ, contra 1,865,546.84 in luna corespunzĕtoare din anul trecut.

„Dintre incasărĭ, revine transportuluĭ persoanelor lei 762,427, bagagelor leĭ 26,063, transportuluĭ cu marea vitesă 73,470 și celuĭ cu mică vitesă leĭ 1,096,887.

„Venitul din transportul persoanelor e in crescere față cu anul trecut cu leĭ 75,483; transportul cu marea iuțală a dat asemenea un spor de 73,748 leĭ, pe când cel cu mică iațală e in descrescere cu 35,516 leĭ."

„Consiliul comuneĭ Bucurescĭ s'a ocupat zilele aceste de cestiunea alimentăreĭ orașuluĭ cu apă până ce marele lucrărĭ pentru captarea și distribuirea apeĭ filtrată in Bucurescĭ vor fi terminate. După propunerea d-luĭ Burkly-Ziegler, s'a hotărît a se pune țevĭ pe o intindere de 2 chilometri pe sub cheiul Dâmboviței, de la Cotrocenĭ până la mașina de distribuit apă din strada Mihaĭ-Vodă. Aceste tuburĭ se evaluiază că vor aduce de 2 orĭ maĭ multă apă de cât aduce acum mașina hidraulică, adică 4000 litri pe minut, ast-fel că și sacagiĭ vor avea de unde să ia apa trebuincioasă populațiuneĭ.

„Lucrarea in cestiune va costa 150—200,000 leĭ și se va fini până la primăvara viitoare.

„Ar fi mult de dorit ca prin espedientul adoptat de consiliul comunal, populațiunea capitaleĭ să nu maĭ fie expusă a bea apa infectă de care s'a alimentat in anul acesta.

Consiliul general al județuluĭ Mehedințĭ este convocat in sesiune estraordinară, pentru ziua de 28 Septemvrie 1883, spre a se ocupa cu cestiunile prevĕzute in programă.

Epitropia spitaluluĭ Bĕrlad și Elena Beldiman din Bĕrlad s'a autorisat a prim

www.digibuc.ro

donaţiunea de 500 galbeni, făcută de doamna Sultana Nicolaide, născută Liga, in folosul aceluĭ spital, prin actul sĕŭ de donaţiune din 7 Iuniŭ 1883.

S'a acordat sergentuluĭ-major Crişănescu Dimitrie din regimentul 6 linie şi sergentuluĭ trompet-major Lăpuşneanu Nicolae din regimentul 8 artilerie, dreptul de a purta medalia *Virtutea militară* de argint, pentru 12 anĭ de serviciŭ efectiv in gradul de sub-oficerĭ, calculat indoit timpul de campanie, cu o pensiune viageră pentru fie-care de căte leĭ 500 pe an.

Rectificarea graniţelor romăno-austriace.

Din Sibiŭ se scrie, că ambele guverne, atăt cel românesc căt şi cel austro-ungar, s'aŭ invoit a intrerupe pentru anul acesta lucrările comisiuneĭ pentru fruntariĭ.—Comisiunea e disolvată.

DIN AFARA

Alianţa austro-german.

«Gazette Diplomatique» din Paris publică următoarele informaţiunĭ:

«Cu ocasia intrevedereĭ prinţuluĭ Bismarck cu contele Kalnoky la Salzburg, s'aŭ hotărît următoarele:

1 Alianţa intre ceĭ doĭ impĕraţĭ formează o alianţă intimă şi esclusivă intre ambele imperiĭ; alte state incă pot adera, nu insă cu acel'aşĭ rang şi cu aceleaşĭ drepturĭ.

2 Italia nu e primită in alianţă, in urmă indoielilor impĕratuluĭ Austrieĭ (?).

3 Alianţa se indreptează spre Apus şi spre Rĕsărit.

4 In casul unuĭ rĕsboiŭ intre Germania şi Francia, Austria păstrează o neutralitate inarmată. La aceeaşĭ se obligă Germania, in casul unuĭ rĕsboiŭ intre Austria şi Rusia, precum şi de-a ocupa graniţele. In cas căndar intra in rĕsboiŭ o a treia putere, neutralitatea s'ar transforma intr'o cooperaţiune efectivă.

Din Croaţia.

Cu toate masele de trupe intrebuinţate de generalul Ramberg,—ordinea nu se poate restabili in Croaţia. Poporul revoltat n'aşteaptă după ce se trimit trupe asupra luĭ, de căt retragerea lor, spre a se turbura din noŭ. —In unele locurĭ insurecţiunea nu lasă nimic de dorit.

La Farkasevak s'aŭ străns peste 600 ţĕranĭ, strigând că nu maĭ vor să stea sub Ungaria». Indată s'aŭ trimis in contra lor trupe, carĭ aŭ fost insă primite cu pietre; cu lovicturĭ de topoare şi cu impuşcăturĭ. Soldaţiĭ aŭ făcut us de arime. Zece ţĕranĭ aŭ rĕmas morţĭ, un mare numĕr răniţĭ. Dintre soldaţĭ doĭ aŭ fost greŭ răniţĭ.

Cum se va sfărşi acest conflict nu se poate incă prevedea. Nicĭ un Croat nu se găseşce care să cedeze. Ungurii, din parte-le, incă sunt prea fudulĭ de căt a urma glasul raţiuneĭ şi al dreptăţeĭ. Eĭ sunt intărîtaţĭ mult de tonul preseĭ oficioase vieneze care simpatiseză mult in această cestiune cu Croaţiĭ. Un lucru rĕmăne sigur: că incidentul Croat a compromis intr'un mod grav stăpănirea ungurească. Maĭ poate fi astăzĭ om in Europa, care să 'şĭ maĭ facă ilusie de acest asiaticism?

Din Serbia.

Alegerile s'aŭ terminat in Serbia pentru Scupcină. Resultatul lor e: 61 pentru partida radicală, 34 din cea progresistă şi 11 liberalĭ. La şapte alegerĭ nu li se cunoaşte nuanţa politică, 15 alegerĭ maĭ aŭ să se facă.

De vreme ce după constituţie guvernul are să numiască 45 de deputaţĭ, el are pănă acum asigurate 79 voturĭ. De vreme ce insă majoritatea minimă e de 87, i maĭ trebue cel puţin 8 voturĭ.

Tranşarea conflictuluĭ de graniţe turco-muntenegrean.

Mĕrul de ceartă dintre Turcia şi Muntenegru, care a provocat pănă astăzĭ atătea neinţelegerĭ şi conflicte săngeroase intre cele doue ţĕrĭ, s'a inlăturat in fine cu desăvîrşire. Printr'un schimb de note diplomatice, urmat după reintoarcerea prinţuluĭ de Muntenegru din Constantinopol se desleagă conflictul de graniţe intr'un mod satisfăcĕtor pentru ambele părţĭ.

S'a hotărît anume, ca toate satele creştineştĭ din valea Limuluĭ carĭ sunt ocupate actualmente şi administrate de Munte-negru, să rĕmăie in posesia Muntenegruluĭ. Tote acelea insă, carĭ sunt acordate prin tractat Muntenegruluĭ, fără a fi ocupate de el, prinţul Nichita le cedează Turcieĭ, fie orĭ nu creştine. Escepţiune se face numaĭ cu acele localităţĭ, de carĭ tractatul de Berlin vorbeşte anume.

ŞCOALELE NORMALE.

Iaşĭ, 7 Septemvrie 1883.

Domnule Redactor,

E cunoscut interesul cu care vĕ ocupaţĭ de toate chestiunile relative la instrucţia publică a ţĕreĭ noastre. Consiliul general de instrucţiune, acum convocat, avĕnd a se ocupa intre altele şi de programul şcoalelor normale primare, vĕ rog să bine-voiţĭ a publica, in coloanele „Romănieĭ Libere“, următoarele rănduri, privitoare la organisaţia actuală a numitelor şcoale, precum şi la modificările de carĭ aŭ nevoe. E invederat că ceea-ce vĕ trimit nu formează un studiŭ complet asupra institutelor normale; pentru un astfel de studiŭ ĕmĭ lipseşte timpul, căcĭ, vĕzĕnd că consiliul general va avea a discuta programul acestor şcolĭ, mĕ grăbesc a vĕ trimite căt maĭ curĕnd propunerile ce urmează.

Primiţĭ, vĕ rog, d-le redactor, incredinţarea prea osebiteĭ mele consideraţiunĭ.

C. Meissner,
Profesor de pedagogie la şcoala Normală „Vasile Lupu“ din Iaşĭ.

Cu căt şcoalele normale primare vor fi maĭ bine organisate şi vor fi maĭ mult la inălţimea misiuniĭ lor, cu atăt lăţirea instrucţieĭ in popor va merge maĭ repede, cu atăt vom ajunge maĭ grabnic la ţinta noastră comună, de a avea un popor luminat, conscient de drepturile şi datoriile sale. De aci resultă insemnătatea acestor şcolĭ, şi cu cătă chibzuinţă trebue să se procedă in organisarea lor. Pănă acum şcoalele, de carĭ ne ocupăm, sufer de multe rele; să le descoperim, să arătăm ranele, şi să sperăm că vor fi vindecate. Adresăm aceste rănduri in deosebĭ d-luĭ ministru, capuluĭ instrucţiuniĭ publice, care poartă un interes deosebit şcoalelor normale, după cum dovedesc propunerile cu care vine inaintea consiliuluĭ general.

1. Apostoliĭ invĕţămĕntuluĭ nostru primar sunt impărţiţĭ in doue maĭ clase: invĕţătorĭ şi institutorĭ; invĕţătorĭ pentru şcoalele rurale, institutorĭ pentru şcoalele urbane. Institutele normale există numaĭ pentru ceĭ d'ăntĕiĭ. Cine vrea să fie invĕţător trebue să fie absolvent al uneĭ asemenea şcolĭ; trebue să fi urmat un curs teoretic de pedagogie generală şi de didactică; trebue să fi făcut practica pedagogică intr'o şcoală primară anexă. Nu tot ast-fel pentru institutorĭ. Pentru a face educaţia copiilor intr'o şcoală urbană, se cer pur şi simplu patru clase gimnasiale. Nu se cere institutoruluĭ să cunoască pedagogia, nicĭ să ştie metoadele ce trebue să intrebuinţeze in predarea obiectelor, nicĭ să fi practicat, nicĭ să fi asistat măcar la căte-va lecţiunĭ intr'o şcoală primară. Oare patru clase gimnasiale fac pe un om capabil de a fi bun institutor? Din douĕ una: saŭ nu e nevoie de o pregătire ad-hoc pentru a face educaţia copiilor, şi in acest cas pentru ce maĭ există şcolĭ normale? saŭ este nevoie de o asemenea preparaţie, şi atunci nu inţelegem ca să nu se ceară de la institutorĭ cunoştinţele ce le sunt neapĕrat trebuincioase. De aceea propunem *ca toţĭ, invĕţătorĭ şi institutorĭ, să fie absolvenţĭ aĭ şcoaleĭ normale primare, saŭ cel puţin, dacă se mănţin cele 4 clase gimnasiale, ca pe lăngă aceste clase, institutoriĭ să fi făcut un curs complet de pedagogie şi un an de practică pedagogică.* Nu inţelegem ca şcolele rurale să fie maĭ bine tratate de căt cele urbane: cerem egalitate, cerem ca nicĭ copiiĭ din oraşe să nu fie lăsaţĭ pe mâna unor oameni incapabilĭ de a'ĭ conduce.

2. Pentru ca un tĕnĕr să fie admis intr'o şcoală normală primară, trebue să aibă, conform dispositiunilor ministeruluĭ, 4 clase primare, iar vĕrsta de 16 anĭ impliniţĭ. Avem, ce e drept, elevĭ normalistĭ, cu căte douĕ, treĭ, chiar şi patru clase gimnasiale; majoritatea insă nu posedă de căt cele patru clase primare cerute. Se intămplă ast-fel că un tĕnĕr, care a părăsit şcoala primară la vĕrsta de 12 saŭ 13 anĭ, trebuind să aştepte să aibă 16 anĭ pentru a putea intra intr'o şcoală normală, uită, in timp de 3 saŭ 4 anĭ, tot ce-a ştiut maĭ inainte. De aceea de abia pot urma asemenea elevĭ in clasa I normală, nefiind pregătiţĭ pentru cursurile ce se fac aci, şi dificultăţile ce intămpină atăt elevii căt şi profesorii sunt din cele maĭ marĭ. Temelia nu este solidă; de consecinţele acestuĭ rĕŭ inceput se resimte şcoala până la urmă. Singurul remediŭ cu putinţă (căcĭ nu se pot cere de la copiiĭ de la ţară maĭ mult de căt 4 clase primare, nicĭ vĕrsta de 16 anĭ nu poate fi scăzută, de oare-ce elevii, esind invĕţătorĭ, n'ar fi destul de copţĭ), singurul remediŭ ar fi, credem, *ca cursul intregeĭ şcoliĭ normale să fie de 5 anĭ in loc de 4, şi anume ast fel ca in anul I să nu se facă de căt repetirea celor patru clase primare*; acest an să fie o clasă pregătitoare pentru adevĕratele cursuri ale şcoaleĭ normale. O ast-fel de clasă ar fi in acelaşĭ timp un purgatoriŭ, căcĭ la finele anuluĭ s'ar vedea care elevĭ sunt in stare a urma cu succes inainte, ceĭ-l-alţĭ ar părăsi şcoala.

Printr'o asemenea clasă pregătitoare ar scăpa şcoala şi de alt rĕŭ, de care sufere. Toţĭ profesoriĭ se plăng de modul cum se fac esamenele de admisiune. Aceste esamene nu aŭ loc in presenţa profesorilor şcoaleĭ normale respective, ci inaintea unor comisiunĭ, in alcătuirea cărora nu intră nicĭ unul din profesoriĭ şcoaleĭ. Elevii admişĭ de aceste comisiunĭ sunt in mare parte foarte slabĭ. Nu putem cere cu toate aceste, ca aspiranţiĭ la locurile vacante din şcoalele normale, să depună concursul la şcoala respectivă, căcĭ aceştĭ tinerĭ n'aŭ mijloacele de a călători, nici judeţelor nu li se pot impune ast-fel de chieltuelĭ. Infiinţarea uneĭ clase pregătitoare ar fi un paliativ in contra defectuoaselor admisiunĭ făcute de comisiunile de esaminare, căcĭ după un an de incercare, elevii prea slabĭ ar fi depărtaţĭ, şi repetăndu-se aceasta odată, de douĕ orĭ, comisiunile de esaminare ar deveni de sigur maĭ circonspecte in alegerea şi trimiterea tinerilor la şcoală.

3) Pe lăngă instrucţiunea generală ce trebue să dobăndiască viitoriĭ educatorĭ aĭ poporuluĭ, trebue să ţinem seamă de pregătirea specială de care aŭ nevoie pentru a-şĭ putea indeplini cu succes misiunea lor. In această privinţă s'a făcut un inceput, dar nu incă destul. Pedagogia se predă numaĭ in anul al patrulea: atăt pedagogia generală căt şi didactică. Pănă la intrarea lor in clasa a IV, elevii normalistĭ nicĭ ideie n'aŭ de principiile ce trebue să-l conducă in educarea copiilor ce le vor fi incredinţaţĭ: intr'un singur an şcolar trebue să facă pedagogia, didictica şi practica pedagogică. Evident că timpul pus e prea scurt şi că cunoştinţele ce vor căpăta nu vor fi destul de adăncite. *E necesar ca in clasa a III-a să se introducă Pedagogia generală şi eleviĭ să asiste, fără a lua parte activă, la practica pedagogică, iar in clasa a IV-a să se facă didactica şi eleviĭ să lucreze cu copiiĭ şcoaleĭ primare anexate şcoaleĭ normale.* Ast-fel in timp de duoĭ anĭ s'ar pregăti eleviĭ noştri destul de bine, pentru a nu incepe esperienţele lor pedagogice pe spinarea viitorilor şcolarĭ. Căndincep cariera lor de invĕţătorĭ, dorim să aibă esperienţe făcute de maĭ inainte.

Dar toate sunt in strănsă legătură: pentru a putea face cu succes pedagogia generală in clasa III, e neapărat necesar ca elevii se fie deja cu mintea maĭ coaptă; toată pedagogia e basată pe *Psicologie*, care nu poate fi studiată de elevĭ atăt de puţin pregătiţĭ, precum sunt aceĭ carĭ se află acum in această clasă a şcoalelor normale. Numaĭ infiinţăndu-se acea clasă pregătitoare, despre care vorbiiŭ maĭ sus, numaĭ sub această reservă, sunt de idee ca pedagogia să se predee in penultimul an al şcoaleĭ normale.

Aci voiŭ atinge chestiunea cu care va avea a se ocupa consiliul nostru general. Vĕd că se propune a se introduce *Psicologie* in şcoalele normale primare. Precum ziseiŭ maĭ sus, toată pedagogia este basată pe acea ştiinţă, ea nu este de căt o psicologie aplicată, şi un profesor care ar face o singură lecţie de pedagogie, fără a se basa pe psicologie, care ar stabili un singur principiŭ pedagogic, fără a'l intemeia pe legile fisice ale desvoltăriĭ sufleteştĭ, acela, după mine, nu cunoşte de loc ştiinţa ce este insărcinat a preda. Aşa fiind, cred, că dăndu-se Pedagogieĭ generale timp de un an, şi Psicologia avĕnd in ea o parte foarte largă, cea maĭ largă chiar, eleviĭ vor fi mult maĭ folosiţĭ cu o ast-fel de Psicologie imediat aplicată, de căt cu o Psicologie pur teoretică. Opinia mea in această privinţă este deci: *că nu e nevoie de a introducc Psicologia ca obiect separat, ci că ea intră cu necesitate in studiul Pedagogieĭ generale, şi că trebue neapărat să se dee o desvoltare maĭ insemnată acesteĭ din urmă, ceea ce nu se poate face de căt introducăndu-se accst studiŭ in clasa a III a.* Procedănd ast-fel, avem in clasa a IV-a, adică cea din urmă, timp suficient pentru a putea face şi didactica cu toate desvoltările cerute.

Aceste sunt principalele puncte asupra cărora doriam să atrag atenţia onor. Consiliŭ general. Datoria fie-căruĭ profesor este de a'şĭ emite opinia in chestiunile relative la instrucţie. Mi-am indeplinit o datorie.

C. Meissner.

BILANŢUL COMERCIAL IN FRANCIA

Dintr'o notă a «Jurnaluluĭ Oficial» frances resultă, că disproporţia dintre importul şi exportul Francieĭ continuă mereŭ.

Pentru cele opt lunĭ ale acestuĭ an valoarea totală a produselor franceze exportate e de 2,233 milioane fr. faţă cu 2,305 milioane pentru epoca corespondentă a anuluĭ trecut. Exportul a scăzut dară in timp de 8 lunĭ cu 82 milioane.

De altă parte importul frances in intervalul de la 1 Ianuarie pănă la 31 August a anuluĭ acestuia a fost de 3255 ⅓ milioane, cu 112 milioane maĭ mare de căt impositul din epoca corespundĕtoare a anuluĭ trecut. In decursul anuluĭ trecut Francia a importat dară maĭ mult cu 838 milioane fr. de căt a exportat; in anul acesta, numaĭ pănă la finea luĭ August, importul a intrecut exportul deja cu 1032 ½ milioane.

Situaţia nu este de loc linistitoare şi trebue să dee mult de gănditbărbaţilor de stat francesĭ.

CHOLERA.

Consiliul sanitar din Alexandria a anunţat, că epidemia trebue considerată ca inăbuşită. Din această causă măsurile de carantină se desfiinţează.

DIN JUDEŢE

Incendiĭ in Galaţĭ. — Cetim in „Posta“ (din Galaţ):

„Mercurĭ noaptea spre Joĭ, pe la orele 1½, un mare incendiŭ a isbucnit in casele d-luĭ Ecstein, din colţul ce formează stradele Cuza-Vodă şi Ceres. Focul a consumat in totul aceste case cu douĕ rănduri, care se aflaŭ inchiriate la opt familiĭ. Casele sunt asigurate cu suma de 38 miĭ leĭ. Stricăciunile causate mobilieruluĭ chirigiilor, care era neasigurat, se urcă la suma de 40 miĭ leĭ.

„Focul a luat naştere din camera unuĭ profesor neamţ, care a lăsat nestinsă lampa de lăngă el şi pe care peste noapte a resturnat'o.

„Cu această ocasie am constat că pompieriĭ aŭ desvelit un zel lăudabil ca şi comandantul lor. Patru dintre pompieri prin zelul lor aŭ fost chiar victimă, răniţĭ fiind doĭ foarte grav iar doĭ maĭ puţin. Pacienţii grav răniţĭ sunt transportaţĭ la spitalul militar, iar ceĭ-l'alţĭ doĭ maĭ puţin răniţĭ se află la infermeria casarmeĭ.

„Incendiŭ a tinut pănă a doua zi la orele 5 p. m.

Aseară, pe la orele 11½ individul Vasile Turculeţ in etate de 50 anĭ, in serviciul d-luĭ I. Mihailceanu, din strada Traian, intrănd cu o luminae de ceară aprinsă in hambarul din ograda stăpănuluĭ sĕŭ, adormi fiind cam ameţit de băuturĭ spirtuoase. Hamarul se aprinse de luminare, şi in căte-va minute arse cu desăvĕrşire. Cu ajutorul pompierilor sosiţĭ la timp, focul se localisă. Unul dintre pompieri găsi in urma focului şi pe acest Vasile Turculeţ, ars cu totul. După constatările medico-legale, cadavrul nenorocituluĭ individ s'a ingropat astăzĭ.

Pagubele incendiuluĭ se urcă la 700 leĭ.

*

Cetim in „Monitorul oficial“:

„In ziua de 5 Septemvrie curent, s'aŭ adus la primăria comuneĭ Bencştĭ, judeţul Tecucĭ, şease care cu opt locuitorĭ in ele şi o femee din acea comună, legaţĭ, fiind in stare de nebunie. O altă femee care fusese in oraşul Bărlad cu pâine de vĕnzare arată că, eĭ pe cand se intorceaŭ acasă pe la cărciuma din Păcureştĭ, judeţul Tutova, le-aŭ eşit inainte un individ tĕnĕr, imbrăcat bine cu strae nemţeştĭ, şi cerĕnd a 'l lua cu eĭ in car ca să 'l ducă la tărgul Stănişeştĭ, le-a dat băutură din un urcior, şi toţĭ aŭ devenit nebunĭ şi parte muţĭ, fiind unul

---

FOIŢA «ROMANIEI LIBERE»
— 12 Septemvrie —

INŞELATORIE

Flecăreaŭ la gura sobeĭ, — bĕtrênul doctor şi tĕnĕra bolnavă. Suferea puţin de una din acele indispositiunĭ femeeştĭ pe care le aŭ fiinţele frumoase: puţină anemie, nervĭ, şi o părere de osteneală, de acea obosĕală pe care o simt une-orĭ nouiĭ căsătoriţĭ la finele primeĭ lunĭ a uniriĭ lor, căndse'aŭ luat din dragoste.

Sta intinsă pe canapea şi vorbea. «Nu, doctore, nicĭ o dată nu voiŭ pricepe cum o femeie poate inşela pe bărbatul eĭ. Admit chiar că nu 'l iubeşte, că nu maĭ vrea să ţie socoteală de promisiunile, de jurămintele eĭ! Dar cum să indrăsnească a se da altuĭ bărbat? Cum să ascunză acest lucru de ochiĭ tuturor? Cum să maĭ poată iubi in mijlocul minciunilor şi trădăriĭ?»

Doctorul surîdea.

„Daca e numaĭ atăt, apoĭ e foarte uşor. Te asigur că nu te maĭ gănděştĭ la aceste subtilităţĭ căndţĭ vine poftă să greşeştĭ. Sunt chiar sigur că o femeie nu este pregătită pentru amorul adevĕrat de căt numaĭ căndatrecut prin toate promiscuităţile şi toate desgusturile căsătorieĭ care este, după opiniunea unuĭ om illustru, numaĭ un schimb de rea dispositiune in timpul zileĭ, şi de rele mirosurĭ in timpul nopţiĭ. Nimic maĭ adevĕrat, o femeie iubeşte cu pasiune numaĭ după ce a fost măritată. Daca aş putea-o compara cu o casă, aş zice că nu este bună de locuit, de căt numaĭ căndun bărbat 'ĭ-a şters praful. Căt pentru prefăcătorie, toate femeile aŭ de prisos in asemenea ocaziunĭ. Cele maĭ proaste ajung indemănatice, şi ies cu ingeniositate din situaţiunile cele maĭ grele»

Dar tĕnĕra femeie părea că nu crede...

«Nu, doctore, tocmaĭ după ce totul s'a intămplat, te gănděştĭ la ce trebuia să facĭ in positiunile periculoase; şi, de sigur, femeile sunt maĭ inclinate a'şĭ pierde capul de căt bărbaţiĭ».

Doctorul dete din măinĭ.

«După ce totul s'a sfărşit, zicĭ d-ta? Noĭ avem inspiraţiunea după, pe căndd-voastră!... Uite, am să'ţĭ povestesc o mică istorie intĕmplată uneia din clientele mele, căreia 'i-aş fi dat raiul fără spovedanie, cum se zice.

«Istoria s'a intĕmplat intr'un oraş din provincie.

«Intr'o seară, pe căndadormisem profund, unul din acele prime somnurĭ aşa de greŭ de turburat, 'mi se păru, intr'un vis intunecat, că se trăgeaŭ clopotele pentru foc.

«D'o dată m'am deşteptat; clopoţelul meŭ, acela care să trage de la poartă, suna cu disperare. Fiindcă servitorul meŭ părea că n'are de gănd să respundă, mişcaĭ la rîndul meŭ cordonul atărnat la pat, şi indată uşile să deschiseră, paşiĭ turburară liniştea caseĭ adormite; apoĭ apăru Jean, ţinĕnd in mână o scrisoare: — » D-na Leliévre, roagă foarte mult pe d. doctor Simeon să vie la ea imediat.»

«Mĕ gănditĭ căte-va secunde; cugetam: Crisă de nervĭ, apă la cap, tralala, sunt prea obosit. Şi am rĕspuns: «Doctorul Simeon, bolnav, roagă pe d-na Leliévre să bine-voiască a chema pe confratele luĭ d. Bormet.»

«Am dat biletul in plic şi am adormit din noŭ.

«Cam după o jumĕtate de ceas, clopoţelul din stradă iar chema, şi Jean veni să 'mĭ spună: «E cine-va, un bărbat saŭ o femeie (nu ştiŭ bine, aşa e de ascuns!), care ar voi să vorbească indată cu d. doctor. Spune că e vorba de viaţa a douĕ persoane.»

«Mĕ sculaiŭ.» — Zi să intre.»

«Aşteptaiŭ, in pat. Un fel de fantomă neagră apăru şi, indată ce Jean se depărtă, 'şĭ scoase vĕlul; era d-na Berta Leliévre, o femeie tĕnĕră şi frumoasă, măritată de treĭ anĭ cu un mare negustor din oraş, de care să vorbea că s'a insurat cu persoana cea maĭ frumoasă din departament.

«Era cu totul palidă, cu acele spasmurĭ ale figuriĭ oamenilor innebuniţĭ; şi măinile 'ĭ tremuraŭ; de douĕ orĭ voi să vorbească, şi cuvintele nu 'ĭ eşiaŭ din gură. In fine, ingână:« Iute... iute.... iute.... doctore,... vino.... Amantul meŭ a murit chiar in odaia mea....»

«Se opri năbuşită, apoĭ reincepu: «Bărbatul meŭ o să.... o să vie de la club....»

«Săriiŭ drept in picioare, fără chiar să mĕ găndesc că eram numaĭ in cămaşă, şi mĕ imbrăcaiŭ in căte-va secunde. Apoĭ intrebaiŭ: «Tot d-ta veniseşĭ maĭ adineaurĭ?» In picioare, ca o statuă, ingheţată de spaimă, murmură: «Nu.... servitoarea mea... şcie.»

Şi, după ce maĭ tăcu: «Eŭ.... rĕmăsesem lăngă dĕnsul...» Şi un fel de strigăt oribil de durere 'ĭ eşi din buze, şi, după o năbuşeală care o făcu să geamă, plănse, plănse pierdută, cu necăciuni şi spasme, in timp de căteva minute, apoĭ, lacrămile sale, d'odată, se opriră, secară, ca şi cum ar fi fost svĕntate de un foc intern; şi redevenind maĭ liniştită: «Aidem, iute!» zise ea.

«Eram gata, dar strigaiŭ: «A! am spus să 'mĭ pue caiĭ la cupeŭ.» «Ea 'mĭ rĕspunse: «Am eŭ unul, al sĕŭ, care 'l aştepta.» Se invĕlui pănă in creştetul capuluĭ şi plecarăm.

«Căndfu lăngă mine, in intunericul trăsuriĭ, 'mĭ luă cu grabă mâna, şi străngănd'o cu degetele eĭ fine, ingănă cu vocea intretăiată, cu intreruperĭ eşite din inima 'ĭ sfăşiată: «Oh! dacă aĭ şci, dac'aĭ şci căt sufer! 'L iubeam, 'l iubeam la nebunie, de şase lunĭ...»

«O intrebaiŭ: «Ceĭ din casă sunt deşteptĭ?» 'Mĭ rĕspunse: «Nu, nimenĭ, afară de Roza, care şcie tot.»

«Ne oprirăm la poartă; toţĭ, in adevĕr, dormeaŭ in casă; am intrat fără sgomot cu o cheie inadins făcută, şi ne suirăm in vĕrful degetelor. Servitoarea, speriată, era jos pe parchet, in susul scăriĭ, cu o lumănare aprinsă lăngă dĕnsa, neindrăsnind să stea lăngă mort.

«Şi am intrat in odaia unde era; am găsit'o zăpăcită ca după o luptă. Patul ghemuit, mototolit, era ca şi deschis, părea că aşteaptă; un cearceaf era tărît pănă pe parchet; şervete ude, cu care frecaseră tĕmplele tĕnĕruluĭ, zăceaŭ jos lăngă un vas cu apă şi un pahar. Şi un curios miros de oţet de bucătărie amestecat cu Lubin te luaŭ de nas chiar de la uşă.

«De-alungul, pe spate, in mijlocul odăiĭ, cadavrul era intins.

www.digibuc.ro

chiar aproape de moarte, prădându-le și banii ce aveaŭ asupră-le. Sub-prefectul impreună cu medicul plășei aŭ plecat in localitate spre a da concursul necesar suferinzilor, luându-se și mĕsurĭ pentru prinderea aceluĭ individ".

STIRI MARUNTE

In Berna (Elveția) 'și-a ținut zilele acestea ședințele sale, sub presidența dluĭ Numa Droz, presidentul de mai inainte al confederațiuneĭ, o conferință internațională literară, care a discutat principiile pe basa cărora s'ar putea inființa o asociațiune internațională pentru apĕrarea proprietățeĭ literare in țĕrile civilisate ale lumeĭ. — Guvernul elvețian a promis să invite in curĕnd toate guvernele europene de a trimite delegațĭ oficialĭ, carĭ să alcătuiască o convențiune in acest scop.

*

La 2 Septemvrie a murit in Paris exministrul Victor Lefranc. — El s'a născut la 2 Martie 1809. Fusese contra imperiuluĭ, in timpul căruia făcu parte din baroul din Paris. — In 1871 votă pentru primirea condițiilor de pace puse de Prusienĭ, și ajunse apoĭ ministru de lucrărĭ publice și de interne.

*

Comedia inscenată din Berlin cu aderațiile la alianța austro-germană, e de tot hazul.

Din Constantinopole se anunță bunioară, că Vinerea trecută, ambasadorul a avut la Sultanul o audiență „strălucită", in care sultanul a declarat că intră și el, de fapt, in alianța austro-germană.

Nu ne-am mira dacă am auzi mâine, că propunerĭ in sensul acesta s'aŭ făcut și M. Sale Cetevayo!

*

Printr'o lege adusă de curĕnd de congresul Statelor-Unite se declară că poligamia e o calitate, care nimicește dreptul de alegĕtor. — Această mĕsură a lovit in 15,000 Mormonĭ. — Un mare numĕr de Mormonĭ a intentat procese in contra acesteĭ mĕsurĭ și cu tot numĕrul lor cel mare, numaĭ in treĭ cazurĭ s'a recunoscut de juraților calitatea poligamieĭ.

*

Legea luĭ Lynch prosperează mereŭ in Statele-Unite.

Așa de la 1 Ianuarie până astă-zĭ numĕrul acuzaților spânzurați pe calea justițieĭ este de 63, in vreme-ce numĕrul criminalilor esecutați à la Lynch, sunt 71.

TENTATIVE PERSECUTORIĬ

Acum căte-va lunĭ de zile, cititorĭ de jurnale 'și aduc aminte că le-am dat de cetit o dare de seamă a uneĭ ședințe a Consiliuluĭ comunal bucureștean, in care s'a desbătut desființarea fabricĭĭ de paste din București, strada Soareluĭ No. 18, premiată cu medalie de aur la ultima expoziție universală din Paris, și de toate expozițiile din țară.

Proprietarul fabricieĭ e un neaoș Român, anume Vasile Georgescu. Consiliul de-atunci in mănia sa aprinsă de d. doctor Măldărescu, era căt p'aci să sfărame fabrica, dacă contra adĕstărilor noastre nu venea prudența consilieruluĭ municipal d. Manolescu, ca să stingă această furie contra industrieĭ române, trecându-se la ordinea zileĭ, până să ajungă canalul pe la poarta fabricĭĭ, căcĭ și strada Soareluĭ se bucură de favorurile municipale fiind intre cele de canalizat.

Mare fu atuncĭ mănia unora din consiliŭ; mare insă fu și ințelepciunea și puterea de cuvĕnt a consilieruluĭ d-nu Dobriceanu, care in qualitatea'ĭ asemenea de industriaș român, apără fabrica Georgesculuĭ printr'o profundă tăcere...

Tăcerea d-luĭ Dobriceanu intr'o chestiune unicamente românească și in care d-sa avea un interes netăgăduit prin cualitatea'ĭ de industriaș, deslegă limba unuĭ alt personagiŭ nu de maĭ mică importanță ca și a d-sale.

Chestiunea acesteĭ fabrice e din noŭ pusă in discuțiune, și din norocire d'astă-dată chestiunea e venită inaintea altor persoane d'o netăgăduită competență a discuta esistența eĭ din toate puntele de privire.

Ea e adusă de astă-dată inaintea consiliuluĭ superior de higienă sub presedința inteleptuluĭ, imparțialuluĭ și mult patrioticuluĭ dr. Felix.

Cum și ce fel, cine o fi provocat pe consiliul de higienă a se ocupa de dănsa nu se scie. Scim atăt că, căți-va nătângĭ de vecinĭ aĭ acesteĭ fabrice, sub diferite pretexte carĭ maĭ de carĭ maĭ hazliĭ n'aŭ alte trebĭ de căt a importuna pe primărie și credem și pe consiliul de higienă, cu cererĭ de desființarea fabriciĭ.

Așa uniĭ susțin, că apa produsă de mașina ce pune in mișcare fabrica, se scurge pe strade, inundă strade'e, oprind circulația, avĕad nevoie de chivotu luĭ Noe ca să scape de potop. Cine trece pe astă stradă vede in adevĕr un pârâiaș d'o apă limpede care se perde printre pietrele pavagiuluĭ, dară nicĭ strade inecate, nicĭ chiar un loc d'o palmă din stradă nu e cuprins de astă apă.

Inchiderea dară și oprirea circulațiĭ sunt povestele luĭ moș Albu a luĭ rĕpos. Anton Pan, din biblioteca căruia pare a se inspira vecinĭ.

Alțiĭ nu să plâng de apă, și zic că fumu de la coșiul mașinĭĭ le inegrește invelitoarele caselor.

Această plângere e așa de stupidă, că nu merită nicĭ un fel de comentariĭ a i se face.

Alțiĭ in fine, că nu pot trăi de sgomotul unuĭ ferăstrăŭ care taie lemnele pentru focul mașineĭ. O scim din cercetările făcute, că se taie odată pe lună lemne cu un fierăstrăŭ-mașină și aceasta in orele zileĭ iar nu noaptea.

Am voi a sci in ce mod sunt importunațĭ vecinĭĭ dacă odată pe lună in ore de zi se intâmplă de aud acest sgomot? Care le e prejudiciul moral saŭ material ce 'l simt d-nĭĭ vecinĭ? Lumea sănătoasă la minte să judece, dacă și acest fapt trece in rândul motivelor.

Cu toată nerozeala motivelor, cestiunea desființăreĭ fabricieĭ din strada Soareluĭ, din consiliul municipal a trecut in consiliul de hygienă, care in ședința sa de la 9 August a. c. ocupându-se de nostimadele vecinilor fabricieĭ din strada Soareluĭ, s'a găsit cu cale de majoritatea membrilor consiliuluĭ, că dĕnșiĭ nu să pot ocupa cu basmele mahalagiilor și nicĭ nu se suprimă o fabrică care reprezintă o industrie, maĭ cu seamă in timpĭ că ceĭ de față, in care inteleptiĭ și iubitorĭĭ de țară să ocupă a desfășura căt maĭ mult desvoltarea fabricelor de orice fel și incuragiarea industrieĭ.

Bine aŭ făcut aceia carĭ aŭ format majoritate a scăpa de moarte o fabrică și românească maĭ cu seamă. Onoare lor... Să cunosc că sunt neaoș-Românĭ, iar nu nemeș-Românĭ. Dară până să ajungă aci, ce de luptă.... Și voind să zicem un cuvĕnt asupra acesteĭ lupte, regretăm din adîncul sufletuluĭ că suntem nevoițĭ să punem in scenă sub o formă nu tocmaĭ plăcută, pe d-nu Dr. Kereszteny, despre care ne-a plăcut tot-d'a-una să-ĭ scrim la partidul sĕŭ un activ cuviincios și blând.

Incă o dată regretele noastre de necorecta și neromânească conduită a d-luĭ Kereszteny in astă cestiune.

Cestiunea pusă pe tapet, cel d'ântĕiŭ care ia cuvĕnt s'o fulgere e d-nu Kereszteny. Ceea ce ne convinge că tot d-sa a făcut pe instigătorul, stimulând pe vecinĭ a aduce plângerea lor in consiliŭ unde d-sa e membru și unde credea că lungele d-sale mustățĭ vor fi destul a convinge pe colegiĭ d-sale despre veracitatea lungeĭ lipse de românism, lipsă de amoare către sursele de viață a patrieĭ d-sale adoptive ce l'a primit și la inbogățit.

D-nul dr. Kereszteny spre a ajunge la scopul d-sale de distrugere a tot ce e românesc, susține basmele trecute că apa a coprins tot locul până la Cișmegiŭ, făcând băltace ce intrerup circulația.

Trecătorĭĭ carĭ trec pe la Cișmegiŭ și prin strada Soareluĭ pot spune maĭ bine de căt orĭ-și cine că să hasardează, și noĭ 'ĭ putem spune, că nu minținд, să căștige o cauză ce 'și propune a apĕra cine-va.

A maĭ spus și alte vicleimurĭ d. Kereszteny, s'ar maĭ fi fost dispus să spună incă multe alte brașoave dacă n'ar fi dat peste puternicĭ apărătorĭ aĭ dreptățĭ acesteĭ fabricĭ, ca d-niĭ doctorĭ N. Georgescu, Steuceanu și Felix. Această puternică trinitate a avut sdrobitoare cuvinte pentru d. Kereszteny, lămurind chestiunea și arătând in aceeași vreme și o lipsă absolută de cunoștință a legilor esistânde comunale, căcĭ d. Kereszteny amestecă fabrica de paste cu tăbăcăria, lucru in care legea face o deosebire ca de la pămĕnt până la cer, dar pe care de la impămĕntenire până azĭ d. dr. Kereszteny incă n'a avut vreme să le invețe.

Mustățile sunt lungĭ, dar invĕțătura și patriotismul românesc e scurt!

E o năpastie mustățile lungĭ. D. Dobriceanu, mustăcios ca și Mustafa-pașa, o păți cu discursl sĕŭ, tăcĕnd in apărarea acesteĭ fabricĭ.

Azĭ un maĭ abitir mustăcios, o feșteli și maĭ mult, căcĭ 'și propuse a eși din amorțiala buzelor și adeveri zicătoarea: că de tăcea, filosof rĕmânea.

Și filosofĭ de voițĭ să fițĭ, apoĭ toți aceia carĭ vĕ porniți cu atăta urgie contra fabricelor din Bucureștĭ, sub motive carĭ maĭ de carĭ maĭ caraghioase, ar fi maĭ bine să vĕ puneți cu dinadinsul toată insistența d-voastră, să treacă cu o oră maĭ nainte canalu pe la poarta acesteĭ fabricĭ, căcĭ el va tăia pofta tuturor de orĭ-ce intrigĭ. — Și cănd veți reușĭ a face una ca aceasta, vĕ poate asigura orĭ-și cine că'n adevĕr sunteți filosofĭ! Filosofia e arta intelepciuneĭ, și intelepciunea e arta bineluĭ și frumosuluĭ, — și cine apără industria apără binele, apără progresul și civilisațiunea!

I. Athanasiade.

VARIETAȚI

O reliquie istorică. — In prăvălia de rarităților și antichităților a luĭ Gottschalk din Berlin se poate vedea espusă, actualmente, harpa nefericiteĭ regine francese Maria Antoinetta. — Camerierul regineĭ o luase in fuga sa in Germania ca un obiect de aducere a minte. In Germania insă, ajungând in miserie, trebui să o instreineze. După aceea harpa trecu prin mâinile maĭ multor proprietarĭ, până ce a ajuns unde se găsește actualmente. — Harpa e o lucrare nespus de fină, cu forme frumoase și bogate, și poate trece ca o probă caracteristică a arteĭ de pe atuncĭ. — D'asupra harpeĭ se găsește un șal al regineĭ.

Furat și găsit. — Anul trecut se furaseră din Banca din Dublin 5,000 de lire sterl. in aur. Un amploiat, bănuit in furt fu dat in judecată; dar curtea cu Juratĭ ĕl achită, din causa insuficienteĭ de probe. Zilele aceste in fine 4 lucrătorĭ irlandezĭ se intorceaŭ noaptea a casă de la o inmormântare unde bĕuseră stașnic. Pe drum, pe lângă malul rîuluĭ, căinele unuia din eĭ incepu să latre deodată și să smăncească cu gura de un săculeț. Lucrătorĭĭ se apropiară, privirĭ sacul și vĕzură că e plin de aur. Dădură căinelui un picior, apoĭ se duserĕ acasă și impărțirĭ conținutul luĭ, in sumă de 4000 lire. Treĭ din aflatorĭ fiind flăcăĭ, se insurară fără multă zăbavă și plecară in Australia. Al patrulea, un cismar rĕmase insă a-casă; faptul se descoperi, și acum trebue să stea singur inaintea justițieĭ.

NOTIȚE LITERARE

Spitalul, revista studenților in medicină. Anul III, numĕrul V conține:

Lecțiune de deschidere a cursuluĭ de patologia infantilă al d-luĭ Profesor dr. Sergiu, note culese de P. I. Inotescu. — Urticaria palustra. Observ. de P. I. Inotescu. — Emi-ipertrofia stânga a corpuluĭ. Observ. de A. Vasiliu. — Kist idatic al ficatuluĭ, deșertat după procedeul luĭ Récamier. Injecțiunĭ iodate în ficat. Vindecare Observ. de dr. Bianu. — Plagă contusă în regiunea frontală, complicată de fractura osuluĭ și hernie cerebrală consecutivă (urmare și sfirșit). Observ. de G. Leonescu. — Corea generală reumatismală. Observ. de N. Bardescu. — Cronica.

Serviciul telegrafic al „Românieĭ Libere"

24 Septembrie — 9 ore dimineața.

Belgrad, 23 Septemvrie.

Nu e adevĕrat că ministerul a demisionat deja. Așteaptă intoarcerea regeluĭ.

Se crede că d. Mijatovicĭ, ministru de finance va forma un cabinet de coaliție.

Belgrad, 23 Septembre.

Ziarul oficial publică o listă de 44 deputațĭ numițĭ de guvern in virtutea constituțieĭ.

Viena, 23 Septemvrie.

D. I. Brătianu, primul ministru al Românieĭ, a sosit la Viena.

Impĕratul Francisc-Iosif a priimit de dimineață in audiență solemnă pe noul ambasador al Franciеĭ, d-nul Foucher du Careil.

După amiazĭ Majestatea Sa a primit in audiență de plecare pe comtele de Zuylen de Nyevelt, minisru al Holandeĭ, care trebue să plece in cursul sĕptĕmâneĭ la la Haya.

Berlin, 23 Septemvrie.

Impĕratul Wilhelm a numit pe regele Ispanieĭ șef al regimentuluĭ luĭ de lancierĭ de Schleswig Holstein, acum in garnisonă la Strasburg.

Homburg, 23 Septembrie.

Impĕratul, Regele Ispanieĭ in costum de colonel de lancierĭ prusienĭ, regele Serbieĭ și ceĭ alțĭ principĭ aŭ asistat după amiază la alergările de caĭ. Majestatea Sa a fost viŭ aclamat de multime.

(Havas).

Expoziția Cooperatorilor din țară

CONVOCARE

Conform decisiuneĭ luată de Membriĭ presenți aĭ societățiĭ cooperative, in ziua de 11 Septembre, sunt rugați toțĭ membriĭ aceĭ Societățĭ, d'a se intruni Miercurĭ la 14 ale curenteĭ luni, ora 8 a. m. in localul Expozițiuneĭ din calea Victorieĭ No. 61, spre a se decide asupra regulelor ce trebuesc ținute, pentru a se face cuvenitele onorurĭ, in zioa deschidereĭ Expozițiuneĭ, din partea Societățeĭ.

Președ-administrativ, **D. Butculescu.**

BIBLIOGRAFIE

Biblioteca Institutelor-Unite din Iași.

Aŭ eșit de sub tipar:

Culianu N. **Algebra,** ed. III. . 3,25.
Poni P. **Elemente de fisică.** Curs complet pentru Licee . . . . . 5,00.
Vărgolicĭ St. **Gramatica latină.** Partea I. Etimologia . . . . . 3,00.
Vărgolicĭ St. **Gramatica latină.** Partea II. Sintaxa . . . . . 4,00.

Se află de vĕnzare la librăria „Unirea" din Iași.

Grădina-Terassă Ottetelechano.
IN TOATE SERILE
Concert soare, — Louis Wiest
Intrarea liberă. 29

Doctorul Stefănescu
Medicu Spitaluluĭ Xenocrat
S'a reintors din streinătate. Consultațiunĭ in toate zilele orele 3—5 p. m, Strada Popa Fierea No. 11 lângă Biserica Scaunele.

Doctorul Stoicescu
Cu onoare previne pe clienții sĕĭ că se intoarce in capitală la 14 Septembre curent.

D-rul Teodorescu Florea
Intorcĕndu-se din voiagiŭ 'și reea clientela. Consultațiunĭ de la 5-6 ore. Str. Scaune 36.

Boalele de gât, gură, nas și urechĭ
tratează printr'o artă specială
D-rul J. BRAUNSTEIN
fost aspirant de medic secondar in Viena in clinicele luĭ **Braun** (boale de femeĭ și facerĭ) și a luĭ **Hebra** (Syphilis și boale de piele)
Consultațiunĭ de la 3—5 ore p. m.
Strada Decebal No. 20 (in dosul Băraților

SCHIMBARE DE DOMICILIU
D-rul WILH. SALTER
DE LA FACULTATEA DIN VIENA
Special; **BOALE DE FEMEI ȘI SYPHILIS**
S'a mutat Strada Pescăria-Veche Nr. 8
vis-a-vis de Hotel Londra (Calea Moșilor)
Consultațiunĭ dela 8—9 a. m. și 3 —5 p. m

G. D. NICOLESCU
avocat
Nr. 50, Strada Colții, Nr. 50. 4

VIN NEGRU
de Orevița și Golu-Drâncea
Vechĭ de 4 anĭ, qualitate superioară tuturor altor vinurĭ. — 15 fr. vadra.
ALB DE DRAGASIANI
din recolta anuluĭ 1879.—15 fr. vadra la
PAUN POPESCU & Comp.
18, Strada Lipscani, 18.

SCHIMB ȘI COMISION
MICHAIL BENZAL
41 bis, STRADA LIPSCANI, 41 bis.

CURSUL BUCUREȘTI

Pe ziua de 12 Septembrie 1883, ora 12 m.

EFECTELE	Cump.	Vând.
6% Oblig. de Stat convertite. .	100	100 1/2
6% „ Căilor ferate Rom.	103	103 1/2
5% Renta Amortisabilă. . . .	94	94 1/2
5% Rentă Română	92 1/2	93
Obl de Pensie [300 l.] Dob. 10 fr.	232	236
7% Scrisurĭ fonciare rurale. .	103	103 1/2
5% „ „ „ .	92	92 1/2
7% „ „ urbane. .	102 3/4	103 1/4
6% „ „ „ .	98 1/2	99
5% „ „ „ .	88 1/2	89
5% Impr. Municipal Bucureștĭ .	84	84 1/2
Impr. cu pr. Buc. (bil. 20 l.). .	32 1/2	33
Act. Băncel Nat. a Românieĭ .	1380	1390
Acțiunĭ Dacia-România . . .	415	416
„ ale soc. de cred. mobil.	210	212
„ „ „ „ construcții.	502	504
Obligațiunĭ esite la sorț și C.	99 3/4	aur
Acțiunĭ soc. Naționale. . . .	2 45	2 47
Aur contra Argint și B. Banca.	1 1/2	1 3/4
Rubla hârtie	2 50	2 55
Florinĭ	2 11	2 12
Lose otomane.	50	55

CURSUL DIN VIENA
21 Septembre

Napoleonul.	9 50
Ducatul	5 67
Lose Otomane.	24 20
Rubla hârtie	117 85

CURSUL DIN BERLIN
21 Septembre

Oppenheim	108 70
Ruble hârtie.	202 10
Oblig. nouĭ 6%	103 40
„ 5%	98 80
Renta Amort 5%.	93 70

CURSUL DIN PARIS
21 Septembre

Renta Română.	93
Lose Ottomane.	51

SCHIMBUL
12 Septembrie

Paris (3 luni).	99 15
„ la vedere.	99 80
Londra (3 luni).	25 2 3/4
„ la vedere.	25 28
Berlin (3 luni).	122 30
„ la vedere.	123 30
Viena la vedere.	213

Adrese pentru telegrame MICHAIL BENZAL.

«Mĕ apropiĭ; 'l privesc; 'l pipăiŭ; 'i deschiz ochiĭ; examinaĭ mâinele, apoĭ, intorcĕndu-mĕ spre cele douĕ femeĭ care tremuraŭ ca de ger, le ziseĭ: «Ajutați-mĕ să'l suim in pat». Și 'l culcarăm incetișor. Atuncĭ 'i ascultaĭ inima și'ĭ puseiŭ o oglindă d'inaintea gurĭĭ; apoĭ le spuseĭ:

«Să'l imbrăcăm repede, totul s'a sfărșit».

«Era grozav de vĕzut!

«Luaĭ unul căte unul membrele ca pe ale uneĭ păpușĭ, și le intindeam spre hainele ce 'mi le presintaŭ cele douĕ femeĭ; 'i puserăm ciorapiĭ, pantaloniĭ, vesta, apoĭ haina in care ne sforțarăm mult să'ĭ putem introduce brațele.

«Când trebui să'ĭ incheiem nasturiĭ de la ghete, cele douĕ femeĭ staŭ in genuchĭ, pe când eŭ le luminam; dar fiind-că picioarele eraŭ puțin umflate, ne-am chinuit mult. Neputĕnd găsi cărligul de incheiat nasturĭ, intrebuințaŭ acele din pĕr.

«Indată ce această grozavă toaletă fu terminată, priviĭ opera noastră și ziseĭ: «Trebuie să 'l peptănăm puțin.» Servitoarea să duse să caute peptenele și peria stăpâneĭ sale; dar fiindcă tremura și smulgea, cu mișcările nervoase, pĕrul lung și incurcat, d-na Leliévre luă repede peptenele și nětezi capul cu blândețe, ca și cum 'l'ar fi mângăiat; 'ĭ făcu cărarea,—peptenă barba, apoĭ invĕrti incet mustățile intre degite, cum avea obiceiŭ să 'ĭ facă in viață, fără indoială, in familiaritatea amoruluĭ.

«Și d'o-dată, lăsând tot ce avea in mână, apucă fruntea inghețată a iubituluĭ eĭ, și sărută, cu disperare, acea figură moartă, care nu 'ĭ va maĭ surîde; apoĭ, căzĕnd pe el, 'l strânse in brațe sărutându-l cu pasiune. Sărutările eĭ cădeaŭ ca niste lovituri, pe gura inchisă, pe ochiĭ stinșĭ, pe tĕmple, pe frunte. Apoĭ, apropiindu-se de ureche, ca cum ar fi maĭ putut s'o auză, voind a'ĭ șopti cuvêntul care face maĭ călduroase imbrățișĕrile, repetă, de zece orĭ pe rând, cu vocea sfâșietoare: «Adio!... adio!...»

«Pendula sună mezul nopțiĭ.

«Tresăriĭ: «Drace, mezul nopțiĭ, ora când se inchide clubul. Aide, doamnă, puțină energie.»

«Să sculă. Ordonaiŭ: «Să 'l ducem in salon. 'L luarăm căte treĭ și ducĕndu'l, 'l așezarăm pe o canapea, apoĭ aprinseră candelabrele.

«Ușa din stradă se deschise și să inchise cu sgomot. Era chiar El. Strigaiŭ: «Rozo, adu-'mĭ vasul cu apă și șervetele, și rânduițĭ prin odaie; grăbiți-vĕ, pentru Dumnezeŭ! Iată că d. Leliévre vine.»

«Auziĭ pasul cum urca, cum s'apropia. In umbră, mâinile pipăiaŭ zidurile. Atuncĭ 'l chemaiŭ: «pe aci, scumpul meŭ, s'a intâmplat un accident.»

«Și bărbatul inmărmurit apăru in ușă, cu o țigară in gură. Intrebă: «Ce este? Cum? Ce insemnează?»

«Mĕ indreptaiŭ spre dĕnsul: «Scumpul meŭ, ne vezĭ intr'o tristă incurcătură: Șezusem tărziŭ de vorbă cu soția d-le și cu amicul nostru care m'adusese in trăsura luĭ; și d'o-dată a leșinat, și de douĕ ore, cu toate ingrijirile noastre, stă fără cunoștință. N'am voit să chem străiniĭ. Ajută'mĭ să'l coborâm; 'l voiŭ ingriji maĭ bine la el acasă».

«Bărbatul surprins, dar increzĕtor, 'și scoase pălăria; apoĭ luă in brațe pe rivalul sĕŭ, de acum inainte inofensiv. Mĕ inhămaĭ intre picioare, ca un cal intre ulube; și iată-ne coborând scara, luminați de femeie...

«Când furăm la poartă, rădicaĭ cadavrul in picioare și 'ĭ vorbiĭ, incurajându'l, ca să insel vizitiul.— «Aide, scumpul meŭ amic, nu e nicĭ un pericol; te simțĭ maĭ bine, nu'ĭ așa? Curaj, puțin curaj, fă o mică sforțare și vom reuși.»

«Fiind-că vedeam că are să se restoarne, că'mĭ aluneca din mâinĭ, 'ĭ dăduĭ o puternică lovitură cu umĕrul care 'l aruncă inainte și 'l introduse in trăsură, apoĭ mĕ urcaĭ lângă el.

«Bărbatul, neliniștit, mĕ intrebă: «Crezĭ că e grav? «Rĕspunseĭ: «Nu» surăzĕnd, și privind pe nenorocita femeie. 'Și trecuse brațul sub acela aĭ soțuluĭ legitim, și adăncea privirea-'ĭ fixă in fundul intunecat al trăsuriĭ.

«Le strânseĭ mâna, și dăduĭ ordin de plecare. In tot timpul drumuluĭ Mortul 'mĭ cădea necontenit pe urechia dreaptă.

«Când ajunserăm la el acasă, anunțaĭ că 'și-a perdut cunoscința pe drum. Ajutaĭ să 'l suim in camera luĭ, apoĭ constataĭ moartea: jucaĭ o altă comedie. nouă, in fața familieĭ sale disperată.

«In fine ajunseĭ iar in patul meŭ, ocărând pe amorezații!»

Doctorul tăcu, surîzênd mereŭ. Tênăra femeie, spăimântată, intrebă:» Pentru ce 'mi-aĭ spus această ingrozitoare intâmplare?»

Salută cu mare respect: «Pentru a 'ți oferĭ serviciile mele, la ocasiune...»

Guy de Maupassant.

www.digibuc.ro

Director-proprietar **St. VELLESCU**

Institut de instrucţiune şi educaţiune. Clase primare şi gimnasiale

PREPARAŢIUNI PENTRU ŞCOALA MILITARA

Inceperea cursurilorŭ primare la 15 Augustŭ, a celorŭ secundare la 1 Septembre.

DE INCHIRIAT

Intrarea Rosetti, 3.

O casă cu patru camere de stăpâni, una de servitorĭ, bucătărie şi magazie de lemne. 824

TOPICUL ORIENTAL al lui DESLAURIERS este superior tutulor *fondantelor* şi *revulsivilor* întrebuinţaţi în contra *Bólelor Cailor*. Actiunea sa este sigură şi răpide: Nu face să cadă perul şi nu lasă nici uă urmă; reuşésce nu se póte mai bine în contra **Bólelor de Pept, Junghiurilor, Durerilor de gât, Paralysielor, Slăbiciunei picióreler, etc.** Amestecat cum trebue cu unt-de-lemn, se întrebuinţéză *la tóte dobitócele nu numai la Cal.*

TOPICUL VERDE *fondant* cu mult mai actif, înlocuesce *Cauterisatiunea cu ferrul rosu* în tóte applicatiunile séle.

Vindecă răpide **Apa la picióre, ósele mórte, Ingorgiarile reci seu calde, schiopătările vechi seu nuoui, spetelile, etc.**

Para Pharmacia DESLAURIERS, 31, rue de Cléry. şi în tóte pharmaciele şi drogueriele este bune.

7·BAZAR·DE ROMANIA·7
„GRAND BAZAR DE ROMANIA“
Pentru SESONUL DE VARA recomandăm:
Costume legere, Veston de Garn Diagonal etc.
COSTUME
de docs englezesc, orleans şi terno.
COSTUME ŞI MANTALE PENTRU VOIAGIU
VESTE BROSE de DOCS ENGLEZESC
COMPLECTŬ ASORTIMENTŬ DE PARDESIURI
COSTUME ŞI PANTALONI DE VARA
nuanţe alese.
Confecţiunea după nouile jurnale.
„BAZAR DE ROMANIA“
No. 7, Strada Selari, No. 7.
Rugăm a se nota No. 7 spre a evita regretabile confuziuni

Adrese şi Anunciuri
DIN CAPITALA

INGINERI-HOTARNICI

J. M. Romnicianu, Strada Mircea Vodă, No. 31.

COFETARI

Eftimiu Constantin, Piaţa Sf. Anton, Nr. 16.

RESTAURANTURI

Iordache N. Ionescu, strada Covaci Nr. 3. — Depositde vinurĭ indigene şi străine.

BIRT LA STATUA LUI HELIADE

Nae Stefănescu, Pasagiu Român mâncări reci şi calde preturĭ moderate.

TOPTANGHI

Gregorie G. Cavadia recomandă magasinul sĕŭ din strada Covaci No. 15 a provisionat cu tóte articolele de coloniale, droguerie, precum: zahăr, cafea, orez, unt-de-lemn, lumănări ect. cu ridicata şi cu *amănuntu*. — Preturĭ moderate. — Comandĭ se execută pentru tótă *Romănia*.

MANUFACTURI

Ioan Pencovicĭ, Strada Lipscanĭ, Nr. 24, Specialităţĭ de mătăsurĭ, lănurĭ, dantele, confectioane gata. stofe de mobile, covoare, perdălărĭi de diferite calităţi. Vĕndare cu preturĭ foarte reduse.

ANUNCIŬ

Societatea comercială Smirodava din urbea Roman, aduce a cunoscinţa onor. amatorĭ, că, avĕnd o cantitate insemnată de **vinŭ de Odobescĭ şi Nicorescĭ,** din recolta anului 1882, este dispus a vinde peste **2,000 vedre,** in parte saŭ in total.—Nu maĭ este nevoe a recomanda calitatea, căcĭ ea este cunoscută de toată lumea comercială şi particulară.

108 **Comitetul.**

TAPETURI

PERVASURI POLEITE şi Plafonurĭ in Relief

din cele maĭ renumite fabrice cu preturĭ foarte moderate, recomandă onorabiluluĭ publicŭ sub semnatul

H. HÖNICH

Tapiţer şi Decorator

Nr. 3, Strada Ştirbeĭ-Vodă, Nr. 3

(Vis-à-vis de Psagiul Român).

Mme JEANNE L.

croeşte şi înseileză rochĭ

şi costume intregĭ pentru dame cu pretul de 4 fr. — A se adresa: **Suburbia Oţetarul,** Strada Teilor Nr. 28. 1

De vĕnzare bilete de inchiriat de lipit la case

14, Strada Covaci, 14

LIBRARIA L. M. BARASCH

— 23 STRADA LIPSCANI, 23 —

Fiind bine asortată cu toate **Cărţile şcolare** usitate in *şcoalele secundare, gimnasiale, comerciale, seminare* etc. precum şi cu toate **Articolele necesare la scris şi desemnat** se recomandă onor. D-lor studenţi.

Serviciŭ prompt şi preturĭ moderate

1527 **L. M. BARASCH.**

DE VENZARE

Hartie Stricata (maclaturi) cu 1 franc ocaua

— 14, Strada Covaci, 14 —

AVIS IMPORTANT

FABRICA RENUMTA DE MAŞINE şi UTENSILII PENTRU MOARA

A. MILLOT la ZÜRICH (Elveţia)

Pentru a satisface prompt toate cererile distinseĭ mele clientele, Proprietarĭ, Arendaşĭ şi constructorĭ de moară am stabilit un Depot mare şi ales in specialităţile mele de maşine, unelte, instrumente etc. etc. etc. pentru moară.

la Agentul meŭ general pentru România **D-nu JEAN SCHNEIDER** *21, Strada Colţi, 21, la Bucureşti.*

şi deposit special la **D-nul ERNST CIRIACK** *116, Calea Moşilor, 116, la Bucureşti.*

FABRICA DE MASINE AGRICOLE, ATELIER DE REPARAT LOCOMOBILE etc. etc.

Orĭ-ce reparaţiunĭ se primeşte

Deposit şi Agentură Generală pentru România JEAN SCHNEIDER 21, Strada Colţei, 21. Bucureşti.

Deposit special, Fabrică de maşine agricole. Atelier de reparat Locomobile etc. ERNST. CIRIACK 116, Calea Moşilor, 116. Bucureşti

SPECIALITATE

MAŞINE ŞI UTENSILII SPECIALE PENTRU TREBUINŢELE DE MÓRA

Cele maĭ noĭ sisteme de **Morĭ** (Schrotwalzen & Mahlstühle) cu vals de porcelan şi oţel (fonta)
Maşine de curăţit grăŭ perfecţionate original americane.
Eureca, Tarare, Trieure, Maşine, Periĭ, etc.
Maşine de gris şi Maşine de curăţit in deosebĭ perfecţionate şi neintrecute in prestaţiele lor
Vĕnturătoare şi Maşine Centrifugale de cea maĭ nouĕ şi maĭ buna construcţie, cea maĭ mare prestaţiune impreună cu puţina consumaţiune de gaz de mătase.
Unelte, instrumente, surupurĭ, nituri, etc. etc. de orĭ-ce fel.
Site de sărmă şi tablele găurite de orĭ-ce dimensie.
Gaz de mătase prima qualitate in toate numere.
Invelitorĭ gata pentru cylindre cu panglice şi inele fixe pentru montat.
Curele de piele şi Chingĭ de cănepă prima qualitate in orĭ-ce dimensiune.
Pietre de moară francese adevĕrat Laferte. 40

Cataloage, ilustraţiunĭ, desenurĭ, planurĭ la dispositiune

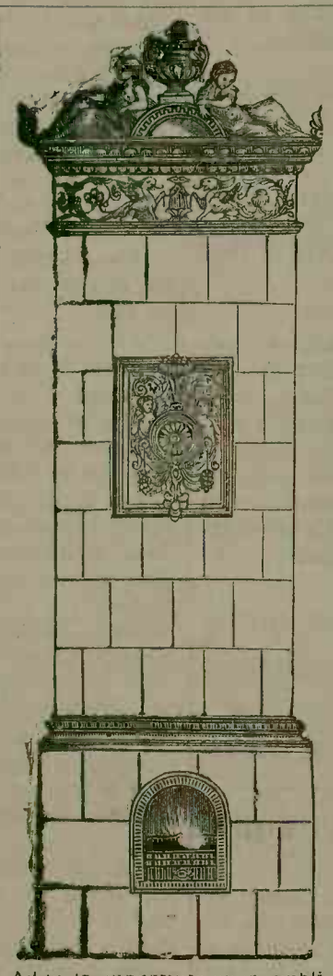

Adue la cunoştinţa onor. publică am un mare deposit de **Sobe de porţelan** din cele maĭ marĭ fabrice din Europa in diferite mărimĭ şi in desenurĭ frumoase cu preturĭ moderate.

SAMUEL A. MARCUS.

No. 18, Strada Smărdan, No. 18

Adrese şi Anunciuri
DIN CAPITALA

LIBRARI

Ioanitiu Fratiĭ, Strada Lipscani, Nr. 7 şi 27.

Socec & Comp, Calea Victorieĭ Nr. 7.

COMISIONARI

Alex. Grabowski, Strada Şelari, N. 13 Representant diferitelor fabricĭ şi firme de export din Europa. Agent general al firmeĭ Theophile Roederer & Com. la Reims in Şampania.

Sapunarie şi Parfumurĭ.

Flora Romanieĭ, Medalie de aur de la esposiţia agricolă a Judeţuluĭ Ilfov 1882. Grabowski et Siaroff. Bucureştĭ.

BACANI

D. I. Martinovicĭ, Strada Lipscani Hanul Şerban-Vodă Nr. 10. Sucursale: Calea Victorieĭ No. 158 şi Sf. Apostoli No. 18. Marĭ asortimente de Coloniale, Colorĭ, Delicatese, Vinurĭ etc. Serviciul cunoscut oner. Public in decurs de 34 anĭ.

FABRICE

Vasile Georgescu, Fabricantŭ de Paste, Uleiurĭ, Scrobeală şi moară de măcinat făinurĭ, Strada Soareluĭ No. 18. Suburbia Manea Brutaru, Culoarea Verde.

Un tênar doresce a găsi o meditaţiune pentru clasele primare saŭ gimnasiale. — Celĭ interesaţĭ se vor adresa la administraţiunea acestuĭ ziar.

HOTEL FIESCHI

BUCURESCI

SITUAT IN CENTRUL ORAŞULUI

— **No. 7, Strada Şelari, No. 7** —

Restaurarea complectă cu serviciul prompt şi soneriă electrică. Odăĭ de la fr. 1,50—5 fr. pe zi. Apartamente pentru familiĭ. Abonamente pe lună cu rabat. Salon aranjat pentru nunţĭ, dans şi adunărĭ. — Apartamente cu anu.

Se primesc in plata mărfi, Cupoane ale Creditului Fonc. Urban fără nicĭ un scădĕmĕnt

Se primesc in plată mărfi cupóne ale Cred. Fonc. Urb. fără nici un scădĕmănt

Ocasiune de a cumpĕra eftin articole de bună calitate

Sub-semnatul voind a'mĭ ajunge scopul pe care 'l urmeresc incă de maĭ multĭ anĭ, şi spre a putea ajunge cu succes acea dorinţă; m'am hotărît a mĕ desface de articolele de **Coloniale, Delicatese şi Bĕuturĭ** şi a mĕ retrage la o semplă şi stăruitoare Industrie Română pentru care scop fac **Desfacerea Articolelor de Coloniale, Delicatese şi Bĕuturĭ cu PRECIURI REDUSE.** — Aceasta se poate constata după preciurile notate maĭ jos.

PARTE DIN ARTICOLE:

Cafea Martinică,	fost	oca	francĭ	4.60	redus	azĭ	francĭ	. . .	3.80
„ Malaba,	„	„	„	4.—	„	„	„	. . .	3.20
„ Rio,	„	„	„	3.40	„	„	„	. . .	2.80
Zahăr căpăţînĭ,	„	„	„	1.70	„	„	„	. . .	1.55
„ tăiat cubic	„	„	„	1.80	„	„	„	. . .	1 65
„ tos	„	„	„	1.55	„	„	„	. . .	1.45
Sardele de lisa I-a	„	„	„	4.—	„	„	„	. . .	2.80
„ Roşiĭ	„	„	„	4.—	„	„	„	. . .	2.80
Brănză Şvaiţer I-a	„	„	„	4.—	„	„	„	. . .	3.—
„ Parmezan	„	„	„	6.—	„	„	„	. . .	4.80
Făină de Pesta 00	„	„	„	1.—	„	„	„	. . .	—.75
„ „ „ 0	„	„	„	—.80	„	„	„	. . .	—.65
„ „ „ 1	„	„	„	—.60	„	„	„	. . .	—.50
Griş de Pesta	„	„	„	1.—	„	„	„	. . .	—.70
Unt topit Braşov I	„	„	„	4.—	„	„	„	. . .	3.20
Lum. stearin Marĭ	„	„	„	1.40	„	„	„	. . .	1.25
„ Apollo	„	„	„	1.65	„	„	„	. . .	1.55
Untdelemn franţ. I	„	„	„	4.—	„	„	„	. . .	3.40
Untdelemn frţ. II	fost	oca	francĭ	3.20	redus	azĭ	francĭ	. . .	2.80
„ grecesc	„	„	„	2.40	„	„	„	. . .	1.80
Muştar flacóne marĭ	„	„	„	1.20	„	„	„	. . .	1.—
„ „ micĭ	„	„	„	—.90	„	„	„	. . .	—.65
Céiŭ Imperial flóre	„	„	„	48.—	„	„	„	. . .	32.—
„ familie negru	„	„	„	24.—	„	„	„	. . .	16.—
„ maĭ multe feluri la pacquete şi cutiĭ cu preturĭ reduse.									
Pesmeţĭ englezeştĭ asortaţĭ la butoĭ, oca fost fr. 3, redus azĭ, fr.									2.40
Cognac I-a cu oca fost fr. 5.— redus azĭ fr.									3.20
„ „ la sticle marĭ prima Francony, 7 anĭ vechime, fost francĭ 7, azĭ francĭ									5.—
„ „ la sticle marĭ vechime 3 anĭ, fost fr. 5, azĭ fr.									3.50
„ „ „ „ „ 2 „ „ „ 4, „ „ „									2.80
„ „ late pentru buzunar conţine 150 dram. fost francĭ 2.50, azĭ francĭ									1.50
„ „ late pentru buzunar conţine 75 dram., fost francĭ 1.20, azĭ francĭ.									—.80
Rom fin extra ocaua fost. francĭ 6.— redus azĭ francĭ									5.—
Rom ananas I	fost	oca	francĭ	4.—	redus	azĭ	franci	. . .	3.20
„ Jamaica I	„	„	„	4.—	„	„	„	. . .	3.20
„ „ 2	„	„	„	3.50	„	„	„	. . .	3.—
„ „ 3	„	„	„	2.80	„	„	„	. . .	2.40
„ la sticle diferite calităţĭ cu preciurĭ reduse									
Vin negru de Oraviţa	fost	francĭ		1.80	„	„	„	. . .	1.20
„ „ „ Odobeştĭ	„	„		1.60	„	„	„	. . .	1.—
„ alb Unguresc	„	„		1.60	„	„	„	. . .	1.20
„ dealu mare	„	„		1.—	„	„	„	. . .	.80
Diferite vinurĭ la butelĭi cu preciurĭ fórte reduse									
Champagnie francesă	fost	flacon		fr. 7.—	redus	azĭ	fr.	. . .	5.—
„ fleurs champ. I	„	fr.		5.50	„	„	fr.	. . .	4.20
„ „ „ II	„	fr.		4.50	„	„	fr.	. . .	3.50
„ diverse	„	„		fr. 4.—	„	„	fr.	. . .	3.—
Licquerurĭ diferite cu preciurĭ foarte reduse									
Cerială de scănduri garantată grund şi lak, fost fr. 4, azĭ fr.									3.—
„ „ „ „ la tinichele, „ „ 4, „ „									3.—
Vanilie I-a, fost dramul 80 banĭ, azĭ redus banĭ									—.40

Asemenea până la terminarea acesteĭ desface, mĕ oblig ca orĭ ce Mezelicurĭ şi Trufandale a le vinde cu preciu aproape in cost; aceasta insă până voĭ putea desface articolele mele.

Untdelemn grecesc I-a oca fr. . . . 1.80	Zahăr căpăţănĭ oca numaĭ 1.55	Vin alb vechiŭ de 3 anĭ oca fr. . . 1.20	Vin negru Oraviţa de 3 anĭ oca fr. . 1.20
Cafea Martinică oca numaĭ „ . . . 3.80	Zahăr tăiat cubic oca fr. 1.60	„ „ „ „ 1 „ „ „ . . —.80	„ „ Odobeştĭ „ 1 „ „ „ . 1.

Ţuică călugĕrească veche fost 1.80, aḑĭ fr. 1.20

Cu stimă, G. DOBRICEANU

Bacania Universala, Strada Smardan No. 2.

Se primesc in plata mărfi, Cupoane ale Creditului Fonc. Urban fără nicĭ un scădĕmănt

Tipografia Stefan Mihălescu, Strada Covaci No. 14

www.digibuc.ro